

Youth Engagement Continuum

Een model in 5 niveaus

Visiedag D'Broej
18 december 2010

Jongerengagement

- Een emancipatiemodel
- 5 manieren om te functioneren, die overeenstemmen met 5 verschillende niveaus van engagement
- Voorbeeld: sport
- Voorbeeld: théâtre

Een emancipatiemodel

- Een studie van tientallen wijkorganisaties in kansarme wijken in de VS
- Het is geen “uitgevonden” theorie. Het is een synthese van bestaande praktijken.
- Ze hebben 5 organisatie of functioneringsmodellen onderscheiden, die minder of meer engagement vragen van onze gasten
- Van consumenten/klante tot actoren van structurele en collectieve verandering

Een kompasmodel

- Hielp ons te verstaan waarom onze manier van werken er niet altijd in slaagde om engagement los te weken bij onze jongeren
- Gaf ons een coherent theoretisch kader voor het geheel van onze – soms erg diverse - praktijken
  - Ons handboek “WMKJ's for dummies”

Een kompasmodel

- Heeft ons geholpen bij onze keuzes, in welke werkvormen we meer wilden investeren, of zelfs in het uitwerken van nieuwe methodieken:
  - Het groeiende belang van de atelierwerking
  - De participatieve projecten
  - De leiderschapsvorming
  - De actieweek
  - De onderwijscampagne (begint met een enquête)

FIGURE 1. YOUTH ENGAGEMENT CONTINUUM

5 niveaus, 5 organisatievormen

- Activiteiten en dienstenaanbod
- Jongerenontwikkeling
- Leadership
- Burgerschapsengagement
- Jongeren organiseren

5 niveaus, 5 organisatievormen

BELANGRIJK:

- Elk “niveau” heeft zijn voordelen, zijn nut in bepaalde omstandigheden
- Elk “niveau” heeft zijn beperkingen, en kan slechts bijdragen aan bepaalde doelstellingen

Activiteiten en dienstenaanbod

- Weinig of geen engagement verwacht van de jongeren
- Diensten die we aanbieden na/v individuele problemen
- Activiteiten zonder teveel verplichtingen of voorwaarden
- Voorbeelden:
  - Ontspanningsactiviteiten
  - Instuif
  - Huistaakklassen
  - De Jeugdwelzijnswerkers
  - ...

Voordelen

- Heel toegankelijk: weinig uitsluiting van kwetsbare of moeilijk organiseerbare jongeren
- Werving: beantwoord aan een goesting/nood
- Een directe interventie, eerste hulp, bij als problematisch ingeschatte situatie
  - Rellen =>
  - Schoolproblemen =>
  - Sociale en welzijnsproblemen =>
- Groepsdynamisch: even druk eraf, zich samenn amuseren, elkaar anders leren kennen

Beperkingen

- Niet altijd voldoende om “echte” relaties aan te gaan met de animator of organisatie
  - Consumptiehouding, shopping, komen wanneer het hén uitkomt
- Een pleister op een houten been:
  - Concentreert zich op symptomen, niet op oorzaken
  - Draagt niet bij tot structurele of collectieve oplossingen

Jongerenontwikkeling

- Atelierwerkingen:
  - Voetbal
  - Muziek
  - Theater
  - Circus
  - Taal
  - etc.
- Stages en vormingen
- Studio

Voordelen

- Ontwikkelt band met de jeugdwerker
- Ontwikkelt competenties en houdingen:
  - Talenten
  - Volharding
  - Groepswerk
- Valoriserend, zelfwaarde verhogen
- Laat positieve groepsdynamiek toe
- Sluit aan bij wat ze kennen/houden van...
- Vaardigheden = vaardigheden die je kan doorgeven
- Geeft een strak en duidelijk kader

Beperkingen

- Soms nog te veeleisend voor kwetsbare jongeren
- Niet alle jongeren delen een passie/talent
- Methodisch-technisch veeleisend naar jeugdwerkers
- Het strakke kader beperkt soms de inbreng tot bv. het kiezen van welk liedje zingen
- Risico dat methode een doel wordt op zich
- Risico dat de kwaliteit andere doelen in het gedrang brengt, zoals de groepsdynamiek

Jongeren Leiderschap

- Jongeren die deelnemen aan wijkprojecten/initiatieven
- Een handje toesteken/vrijwilligers in de vzw
- Participatieve projecten (uitwisseling bv)
- Leaderschapsvorming
- Debatten-uitwisselingen-videodebatten...

Voordelen

- Ontwikkelt vaardigheden en houdingen:
  - Problemen aanpakken, oplossing vinden
  - Taakverdeling, beginnende autonomie, democratie
- Helpt hen hun eigen ervaring te kaderen in een historische, sociale en culturele context
- Samen aan dezelfde kant van de barricade
- Identificatie en “ownership”: zij kiezen!
- Motiverend: ze werken rond wat zij belangrijk vinden
- Bestrijdt fatalisme, ontdekt eigen kracht
- Een leerschool van responsabilisering

Beperkingen

- Niet alle jongeren zijn er geïnteresseerd in
- Evenwichtsoefening tussen de inbreng van jeugdwerker en die van jongeren
- Soms moeilijk planbaar, je moet rytme van jongeren volgen
- Open einde: mogelijkheid van falen

Burgerschapengagement

- Lobbywerk met instellingen
- Woordvoerders, delegees
- Jongerenraad
- Participatie/inspraak/democratie
- Leaderschapsvorming
- Actieweek

Voordelen

- Laat toe problemen van jongeren aan te pakken aan de wortel
- Ontwikkelt vaardigheden en houdingen:
  - Democratie
  - Woordvoerderschaps, vertegenwoordiging
  - Machts- en belangenanalyse
  - Compromissen sluiten, onderhandelen
  - Argumenteren, overtuigen

Beperkingen

- Veeleisend: voor jeugdwerker, voor jongeren
- Soms hebben we te weinig impact om bepaalde problemen te veranderen, om verantwoordelijken te doen luisteren => falen => demotivering
- Gevoelig, omdat je de vinger op de wonde legt, wordt niet altijd gewaardeerd!
- Soms willen de jongeren iets dat niet overeenstemt met onze visie, wat dan?
- Opgelet voor fake-democratie

Jongeren organiseren

- Een organisatie voor en door jongeren:
  - vrijwilligers
  - beroepskrachten
  - Jongerenraad
  - Algemene Vergadering
  - In Raad van Bestuur
- Vormen, vormen, vormen
- Een gedragen visie
- Zich investeren in mobilisaties in samenwerking met andere organisaties

Voordelen

- Duurzaam:
  - Opbouwen van een structuur die ons overleeft
  - Pakt echte problemen aan, op een structurele manier
  - Investeert in vorming, om de fakkel door te geven
- Ontwikkelt vaardigheden en houdingen:
  - Netwerken en bondgenoten creëren
  - Andere leren organiseren
  - Actief burgerschap
- Versterkt het netwerk in en rond de wijk
- Laat toe om MEER te doen

Beperkingen

- Heel veeleisend: niet alle jongeren hebben de vaardigheden noch de ambitie om leider te worden
- Nog gevoeliger: “da's politiek”

Voorbeeld: sport

- Als ontspanning: matchke op het plein
- Als atelier
- Als project: uitwisseling – toernooi georganiseerd door de jongeren
- Actie “Goalen” van Chicago
- Vrijwilligers omkaderen de voetbalwerking

Voorbeeld: theater

- Een theater gaan zien
- Een theateratelier
- Een theaterproject om een wijkproblematiek bespreekbaar te maken
- Het traject met Bronks om onze jongeren te bereiken
- Soufiane (ex-leader) als “raadgever-bemiddelaar” in Bronkstheater

Voorbeeld: taal

- Schoolondersteuning via tutorat
- Atelier I Kif English
- Uitwisseling Noorwegen
- Samenwerking Taalanimatie/Huis van Nederlands om taallessen toegankelijker te maken voor onze jongeren
- Actie tweetalige werkingen NL-FR ça marche